

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความต้องการกิจกรรมวิชาการของสมาชิกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ของสมาชิกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ในด้านรูปแบบ เนื้อหา สถานที่ และช่วงเวลา

สมมติฐานของการวิจัยมี ดังนี้

สมาชิกมีความต้องการกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ แตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษาและความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสามัญรายปีและตลอดชีพของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ จำนวน 385 คน ซึ่งจำแนกเป็น 8 กลุ่มตามชมรมที่เลือกสังกัดเป็นชมรมที่ 1 ดังนี้

1. ชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.)
2. ชมรมผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ (ชสบ.)
3. ชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน (ชบช.)
4. ชมรมห้องสมุดเฉพาะ (ชพ.)
5. ชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.)
6. ชมรมเพื่อหอสมุดแห่งชาติ (ชหช.)
7. ชมรมห้องสมุดเพื่อการอาชีพศึกษาและเทคโนโลยี (ชอท.)
8. กลุ่มที่ไม่ระบุชมรมที่สังกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและนำมาวิเคราะห์จำนวน 289 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.06

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 ชมรมที่สังกัดและวุฒิการศึกษาของสมาชิก

สมาชิกจำนวน 289 คน จำแนกตามชมรมที่เลือกสังกัดเป็นชมรมที่ 1 ได้ดังนี้ สมาชิกจำนวนสูงสุด 117 คน (ร้อยละ 40.5) สังกัดชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.) จำนวนรองลงมา 47 คน

(ร้อยละ 16.3) สังกัดชมรมห้องสมุดเฉพาะ (ชพ.) จำนวน 45 คน (ร้อยละ 15.5) สังกัดชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชปร.) และจำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 4.5) สังกัดชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน (ชปช.) และชมรมห้องสมุดเพื่อการอาชีพศึกษาและเทคโนโลยี (ชอท.) ในจำนวนเท่ากัน ส่วนสมาชิกที่ไม่ระบุชมรมที่สังกัดมี 10 คน (ร้อยละ 3.5)

เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าสมาชิกจำนวน 269 คน (ร้อยละ 93.0) มีวุฒิการศึกษาในสาขาบรรณารักษศาสตร์ และ/หรือสารนิเทศศาสตร์โดยจำนวนสูงสุด 133 คน (ร้อยละ 46.0) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาบรรณารักษศาสตร์และ/หรือสารนิเทศศาสตร์ จำนวนรองลงมาใกล้เคียงกัน 131 คน (ร้อยละ 45.3) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาบรรณารักษศาสตร์และ/หรือสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.4) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบรรณารักษศาสตร์และ/หรือสารนิเทศศาสตร์ และจำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.3) มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาโทสาขาบรรณารักษศาสตร์และ/หรือสารนิเทศศาสตร์ ส่วนวุฒิการศึกษาอื่น ๆ มีจำนวน 19 คน (ร้อยละ 6.6) คือจำนวน 7 คน มีวุฒิปริญญาตรีสาขาละ 1 คน ได้แก่ คณิตศาสตร์ จิตวิทยา ภูมิศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย จำนวน 4 คน ได้รับวุฒิปับตรและอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ระดับละ 2 คน และจำนวน 2 คน มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาการศึกษา จำนวน 5 คน ไม่ระบุวุฒิการศึกษา และจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.3) ไม่ตอบ

1.2 ประเภทของกิจกรรมวิชาการของสมาคมที่สมาชิกเข้าร่วม

ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาสมาชิกส่วนใหญ่จำนวน 251 คน (ร้อยละ 86.8) เคยเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมและจำนวน 38 คน (ร้อยละ 13.2) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคม

สมาชิกที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการจำนวน 251 คน ส่วนใหญ่ 176 คน (ร้อยละ 70.1) เข้าร่วมกิจกรรมประเภทการประชุมทางวิชาการและการประชุมใหญ่สามัญประจำปี จำนวนรองลงมา 142 คน (ร้อยละ 56.6) ใช้สื่อที่สมาคมผลิต จำนวน 116 คน (ร้อยละ 46.2) เข้าร่วมฟังการบรรยายและการอภิปราย และจำนวนน้อยที่สุด 24 คน (ร้อยละ 9.6) เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.3 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ

สมาชิกจำนวนมากที่สุด 201 คน (ร้อยละ 80.1) เข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ 1-5 ครั้ง จำนวนรองลงมา 40 คน (ร้อยละ 15.9) เข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ 6-10 ครั้ง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.6) เข้าร่วมกิจกรรมวิชาการมากกว่า 15 ครั้ง และจำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.4) เข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ 11-15 ครั้ง และไม่ตอบจำนวน 5 คน (ร้อยละ 2.0)

1.4 สาเหตุที่สมาชิกไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ

สมาชิกที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการของสมาคมในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมาจำนวน 38 คน จำนวนมากที่สุด 13 คน ระบุสาเหตุของการไม่เข้าร่วมว่าไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 11 คน ระบุว่ากิจกรรมที่จัดมีเนื้อหาไม่ตรงกับความสนใจ จำนวน 9 คน ระบุว่ากิจกรรมที่จัดไม่สัมพันธ์กับงานที่ปฏิบัติ จำนวน 8 คน ระบุว่าขาดเงินทุนสนับสนุน และผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน และจำนวนน้อยที่สุดเท่ากัน 5 คน ระบุว่าไม่ทราบข่าวการจัดกิจกรรมและสุขภาพไม่เอื้ออำนวย ส่วนจำนวน 2 คน ระบุสาเหตุอื่น ๆ คือ ไม่ได้เป็นบรรณารักษ์ (1 คน) และห้องสมุดเพิ่มเริ่มเปิดดำเนินการ (1 คน) และไม่ระบุสาเหตุ 1 คน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมวิชาการในด้านรูปแบบ เนื้อหา สถานที่ และช่วงเวลา

2.1 ความต้องการด้านรูปแบบของกิจกรรมวิชาการ

สมาชิกต้องการรูปแบบของกิจกรรมวิชาการในระดับมาก 6 รูปแบบจาก 8 รูปแบบ คือ การผลิตสื่อ ($\bar{X}=3.87$) การประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X}=3.84$) การอบรม ($\bar{X}=3.74$) การบรรยายและอภิปราย ($\bar{X}=3.69$) การส่งเสริมด้านวิจัย ($\bar{X}=3.67$) และการสัมมนา ($\bar{X}=3.64$) ต้องการในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ คือ ทศนศึกษาและการประชุม ($\bar{X}=3.39$ เท่ากัน)

จากผลการวิจัยพบว่าสมาชิกทุกประเภทชมรมที่สังกัด ทุกวุฒิการศึกษาและทุกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการรูปแบบการผลิตสื่อและการอบรม ทั้งนี้อาจเนื่องจากสื่อตีพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นสื่อที่สมาชิกสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและติดตามการเคลื่อนไหวเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการอบรมช่วยเพิ่มพูนความรู้และความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมวิชาการของสมาคมที่จัดการอบรมและการผลิตสื่อมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้สมาชิกยังต้องการการประชุมเชิงปฏิบัติการ การบรรยายและการอภิปราย การส่งเสริมด้านวิจัยและการสัมมนาในระดับมาก เพราะการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการศึกษาที่ให้ความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป การบรรยาย การอภิปรายและการสัมมนาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่วนการวิจัยนั้น สมาชิกต้องการพัฒนาทักษะในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมขึ้นเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและสภาพของตนเองดังที่ Frank (1997 : 311) กล่าวว่า การเข้าร่วมสมาคมวิชาชีพเป็นโอกาสที่จะได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยและการเข้าถึงสิ่งพิมพ์ซึ่งช่วยบรรณารักษ์ในการพัฒนาวิชาชีพ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภารดี รัตน์อุดม (2527) อนงค์ วรคุณพิเศษ (2527) วลัยลักษณ์ นนท์มะลิ (2531) สนธยา ไกรลาสสุวรรณ (2531) จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์ (2534) พิศเพลิน มณีวรรณ (2534) และมาลินี แสงแก้ว (2534) ที่พบว่าบรรณารักษ์ ต้องการการเข้าร่วมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การดูงาน การอบรม การบรรยายและ

อภิปราย ตลอดจนสื่อสิ่งพิมพ์ และสอดคล้องกับ Haney (1996) และ Kenney และ Mcmillan (1992) ที่พบว่าสมาคมห้องสมุดจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการและการผลิตสื่อ

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านรูปแบบของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่า รูปแบบที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทัศนศึกษา และการผลิตสื่อ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านรูปแบบของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่า รูปแบบทัศนศึกษาไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน ส่วนรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการและการผลิตสื่อ พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 1)

สมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) มีความต้องการการประชุมเชิงปฏิบัติการมากกว่าสมาชิกชมรมเพื่อหอสมุดแห่งชาติ (ชชช.)

สมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) มีความต้องการการผลิตสื่อมากกว่าสมาชิกชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.)

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการผลิตสื่อของสมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) มากกว่าสมาชิกกลุ่มอื่น (ตารางที่ 8) อาจเนื่องจากการประชุมเชิงปฏิบัติการและการผลิตสื่อเป็นกิจกรรมที่ใช้สอนความรู้และทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา สมาคมจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพียงครั้งเดียวในเรื่อง Workshop on Universal Availability of Publications ส่วนการผลิตสื่อมีเพียงวารสารห้องสมุด ข่าวสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ และหนังสือวิชาการจำนวน 11 รายการ ซึ่งเป็นเอกสารประกอบการประชุมสามัญประจำปี 5 รายการจึงทำให้สมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) ซึ่งส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี (ตารางที่ 3) มีความต้องการด้านรูปแบบดังกล่าวแตกต่างจากสมาชิกชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.) และชมรมเพื่อหอสมุดแห่งชาติ (ชชช.) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความต้องการกิจกรรมรูปแบบดังกล่าวต่ำกว่าสมาชิกชมรมอื่น ๆ ส่วนทัศนศึกษาที่ไม่แตกต่างกันนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกสามารถไปทัศนศึกษาด้วยตนเอง หรือไปกับชมรมต่าง ๆ ได้

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านรูปแบบของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่ารูปแบบที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบรรยายและการอภิปราย การประชุม การส่งเสริมด้านวิจัย และการผลิตสื่อ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านรูปแบบของสมาชิกแต่ละระดับวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 1)

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป มีความต้องการรูปแบบการบรรยายและการอภิปรายมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี และวุฒิอื่น ๆ

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป มีความต้องการรูปแบบการประชุมมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ และต้องการรูปแบบการส่งเสริมด้านวิจัยมากกว่าสมาชิกวุฒิปริญญาตรี

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการรูปแบบการผลิตสื่อมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

สมาชิกที่มีวุฒิอื่น ๆ มีความต้องการรูปแบบการผลิตสื่อมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป และวุฒิปริญญาตรี

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการการบรรยายและการอภิปรายแตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา สมาคมจัดการบรรยายและการอภิปรายเพียง 14 ครั้งเท่านั้น ทำให้สมาชิกต้องการเพิ่มพูนความรู้มากขึ้น ส่วนการประชุมนั้นสมาชิกวุฒิปริญญาโทขึ้นไปต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมและรับทราบการดำเนินงานและการเลือกตั้งของสมาคม ส่วนรูปแบบด้านการส่งเสริมวิจัย สมาชิกวุฒิปริญญาโทขึ้นไปมีประสบการณ์และมีพื้นฐานทางการวิจัยจึงต้องการดำเนินการวิจัยซึ่งเป็นการพัฒนาตนเอง และสมาคมได้ส่งเสริมการวิจัยโดยจัดบรรยาย ประชุม และสัมมนา จำนวน 5 ครั้ง ผลผลิตสื่อตีพิมพ์และให้ทุนวิจัย ดังที่ Fisher (1997 : 327) กล่าวว่าสมาคมมีคุณค่าสำหรับสมาชิกและวิชาชีพและกิจกรรมในด้านการวิจัยและการพัฒนาวิชาชีพสามารถใช้เป็นดัชนีแสดงคุณค่าของสมาคม

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านรูปแบบของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า รูปแบบที่สมาชิกต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบรรยายและการอภิปราย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา และการประชุม และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านรูปแบบของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่ารูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน ส่วนการบรรยายและการอภิปราย การประชุม และการสัมมนาพบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 1)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการการบรรยายและการอภิปรายและการประชุมมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง และสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการการสัมมนามากกว่าสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการการบรรยาย การอภิปราย การประชุม และการสัมมนาแตกต่างกันนั้นอาจเป็นเพราะสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมมาก ย่อมแสดงถึงความต้องการการศึกษาต่อเนื่อง

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการด้านรูปแบบกิจกรรมวิชาการ สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 2 รูปแบบจาก 8 รูปแบบ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการผลิตสื่อ

รูปแบบกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 4 รูปแบบจาก 8 รูปแบบ คือ การบรรยายและการอภิปราย การประชุม การส่งเสริมด้านวิจัย และการผลิตสื่อ

รูปแบบกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความต้องการแตกต่างกันมี 3 รูปแบบจาก 8 รูปแบบ คือ การบรรยายและการอภิปราย การประชุม และการสัมมนา

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการด้านรูปแบบของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

ความต้องการด้านประเภทสื่อที่สมาคมผลิต

จากผลการวิจัยข้างต้นซึ่งพบว่าสมาชิกต้องการกิจกรรมวิชาการรูปแบบการผลิตสื่อในระดับมาก เมื่อพิจารณาถึงประเภทของสื่อที่สมาชิกต้องการพบว่าสมาชิกต้องการสื่อประเภทต่าง ๆ ในระดับมาก 7 ประเภทจาก 10 ประเภท คือ วารสาร ($\bar{X} = 4.16$) ข่าวสาร ($\bar{X} = 4.14$) หนังสือวิชาการ ($\bar{X} = 4.08$) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.91$) มัลติมีเดีย ($\bar{X} = 4.16$) ซีดีรอม ($\bar{X} = 3.83$) และวีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.63$) ระดับปานกลาง 3 ประเภทคือเทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.30$) สไลด์และเทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.27$) และสไลด์ ($\bar{X} = 3.17$)

การที่สมาชิกทุกประเภทชมรมที่สังกัด ทุกวุฒิการศึกษาและทุกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ต้องการวารสาร ข่าวสาร หนังสือวิชาการโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสื่อประเภทอื่นอาจเป็นเพราะสมาชิกต้องการติดตามความรู้ในสาขาและติดตามความเคลื่อนไหวในวงวิชาการและวิชาชีพ สอดคล้องกับ Fisher (1997 : 329) และ Frank (1997 : 308) ที่ระบุว่า การผลิตสิ่งพิมพ์ถือเป็นบทบาทที่สำคัญของสมาคมวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ เพราะสื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้ให้ความรู้ทางทฤษฎี ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ส่วนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย และซีดีรอม เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ซึ่งเป็นสื่อความรู้ที่ดึงดูดความสนใจและมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และวีดิทัศน์นั้นเป็นสื่อที่ให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ช่วยในการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยให้เข้าใจง่ายและเป็นสื่อที่ดึงดูดความสนใจ

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการประเภทสื่อของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่าประเภทสื่อที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เทปบันทึกเสียง สไลด์ สไลด์และเทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ ซีดีรอม โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และมัลติมีเดียและเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการประเภทสื่อของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่า เทปบันทึกเสียงและซีดีรอมไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกันนอกนั้นพบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 1)

สมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) มีความต้องการสไลด์ สไลด์และเทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์มากกว่าสมาชิกชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.)

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการสไลด์ สไลด์และเทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของสมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) มากกว่าสมาชิกชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา

(ชบอ.) อาจเนื่องจากห้องสมุดโรงเรียนมีสื่อเหล่านี้น้อย จึงต้องการให้สมาคมผลิตสื่อเหล่านี้ในขณะที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีสื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นจำนวนมาก และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกมีความคุ้นเคยกับสื่อ จึงมีความต้องการสื่อเหล่านี้ในระดับปานกลาง

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการประเภทสื่อของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าประเภทสื่อที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เทปบันทึกเสียง สไลด์ สไลด์และเทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย และซีดีรอม และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการประเภทสื่อของสมาชิกแต่ละระดับวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่ามัลติมีเดียและซีดีรอมไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน และพบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 1)

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรีและสมาชิกที่มีวุฒิอื่น ๆ มีความต้องการเทปบันทึกเสียง สไลด์ สไลด์ และเทปบันทึกเสียง และวีดิทัศน์มากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการโปรแกรมคอมพิวเตอร์มากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการเทปบันทึกเสียง สไลด์ สไลด์และเทปบันทึกเสียง และวีดิทัศน์ ของสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรีและสมาชิกที่มีวุฒิอื่น ๆ มากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป อาจเนื่องจากสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรีและสมาชิกที่มีวุฒิอื่น ๆ มีความรู้ในด้านสื่อไม่ตีพิมพ์น้อยกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ยังเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กำลังมีความสำคัญในวงการห้องสมุด จึงอาจทำให้สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความต้องการในระดับมาก

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการประเภทสื่อของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า ประเภทสื่อที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการประเภทสื่อ สามารถสรุปได้ว่า

ประเภทสื่อที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 4 ประเภท จาก 10 ประเภท คือ สไลด์ สไลด์และเทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ประเภทสื่อที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 5 ประเภทจาก 10 ประเภท คือ เทปบันทึกเสียง สไลด์ สไลด์และเทปบันทึกเสียง วีดิทัศน์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ประเภทสื่อที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการประเภทสื่อที่จัดโดยสมาคม แตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

2.2 ความต้องการด้านเนื้อหาของกิจกรรมวิชาการ

สมาชิกต้องการเนื้อหาใหญ่ของกิจกรรมวิชาการในระดับมากที่สุด 5 ด้าน คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.16$) การบริการสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.89$) การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด ($\bar{X} = 3.75$) การวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด ($\bar{X} = 3.74$) การบริหารงาน ($\bar{X} = 3.72$) และยังต้องการเนื้อหาอื่น ๆ ได้แก่ การเขียนผลงานทางวิชาการ การผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ การวิจัย สถิติ การสื่อสาร ลิขสิทธิ์ และภาษาต่างประเทศ ในระดับมากเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 3.70$)

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า สมาชิกทุกชมรม ทุกวุฒิการศึกษาและกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการกิจกรรมวิชาการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดทุกด้านตั้งแต่ด้านการบริหารงาน การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด การวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด การบริการสารสนเทศ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเนื้อหาอื่น ๆ ในระดับเดียวกันโดยที่เนื้อหาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์อยู่ในยุคของการเปลี่ยนแปลงประกอบกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ทำให้บรรณารักษ์ต้องเพิ่มพูนความรู้และทักษะของตน นอกจากนี้บรรณารักษ์ต้องพัฒนาทักษะเพื่อครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงทักษะด้านการจัดหมู่ การทำรายการ การทำดัชนี เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โครงสร้างรวบรวมและเก็บข้อมูลและจัดบริการเพิ่มคุณค่า (Malwad, 1996 : 175-181)

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านเนื้อหาของกิจกรรมวิชาการของสมาชิก จำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่า เนื้อหาที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านเนื้อหาของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่า เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านเนื้อหาของกิจกรรมวิชาการของสมาชิก จำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า เนื้อหาที่สมาชิกวุฒิมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด และการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านเนื้อหาของสมาชิกแต่ละระดับวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการเนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดและการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านเนื้อหาของกิจกรรมวิชาการของสมาชิก จำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า เนื้อหาที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด การบริหารงานและ

เนื้อหาอื่น ๆ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านเนื้อหาของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาการบริหารงาน การวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ มากกว่าสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการด้านเนื้อหากิจกรรมวิชาการสามารถสรุปได้ว่า

เนื้อหากิจกรรมวิชาการที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เนื้อหากิจกรรมวิชาการที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 2 ด้านจาก 5 ด้าน คือ การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด และการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด

เนื้อหากิจกรรมวิชาการที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการแตกต่างกันมี 2 ด้านจาก 5 ด้าน คือ การบริหารงาน การวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด และเนื้อหาอื่น ๆ

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการด้านเนื้อหาของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

ก. เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สมาชิกต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมากที่สุดทั้ง 10 เรื่อง คือ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.33$) ห้องสมุดอัตโนมัติ ($\bar{X} = 4.32$) การใช้อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.26$) หน่วยงานและเครือข่าย ($\bar{X} = 4.21$) เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.19$ เท่ากัน) เทคโนโลยีมัลติมีเดีย ($\bar{X} = 4.14$) การจัดการและออกแบบฐานข้อมูล ($\bar{X} = 4.12$) การวิเคราะห์และออกแบบระบบ ($\bar{X} = 4.00$) และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.95$)

จากผลการวิจัยพบว่าสมาชิกทุกชมรมยกเว้นชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.) ทุกวุฒิการศึกษาและทุกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมากที่สุดทุกเรื่อง เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในห้องสมุดมากขึ้น (Terblanche, 1993 : 319) บรรณารักษ์ต้องเรียนรู้การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ อินเทอร์เน็ต หน่วยงาน ทักษะในการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย และงานด้านหน่วยงานเป็นที่ต้องการสูง (Virkus, 1997 : 1) และบรรณารักษ์ในห้องสมุดทุกประเภทต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ การทำรายงานอัตโนมัติ และฐานข้อมูล (Warner, 1993 : 287-289) จึงทำให้สมาชิกมีความต้องการ

เนื้อหาในด้านนี้สูง และ Johnson (1997 : 5) ที่เห็นว่านักศึกษาวิชาชีพบรรณารักษ์ในปัจจุบันจะต้องฝึกฝนทักษะด้านห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะเป็นความจริงในการดำรงชีวิตประจำวัน นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตใช้เป็นแหล่งสารสนเทศ ตัวกลางสื่อสาร อุปกรณ์การสอนในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และการศึกษาต่อเนื่อง วิธีการทำวิจัย อุปกรณ์การพิมพ์ และวิธีการพัฒนาวิชาชีพ (Virkus, 1997 : 5) พิมพ์ร่ำไป เปรมสมิทธิ์ และ รุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน (2537) ได้วิเคราะห์ว่าการอบรมเฉพาะด้านของสมาคมในระยะหลังเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนการที่สมาชิกทุกชมรมยกเว้นชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.) ต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากทุกเรื่อง อาจเป็นเพราะห้องสมุดของสมาชิกชมรมต่าง ๆ เพิ่งเริ่มนำคอมพิวเตอร์มาใช้ ในขณะที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้นานแล้ว และมีการพัฒนาบุคลากรทำให้สมาชิกมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยี ดังนั้น สมาชิกชมรมต่าง ๆ ยกเว้นชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.) จึงต้องการเนื้อหาด้ำนนี้มาก ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับอัญญาณี คล้ายสุบรรณ (2522) ที่พบว่ากรรมการบริหารสมาคมส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหัวข้อการประชุมสามัญประจำปีควรคำนึงถึงความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวิชาการปัจจุบันเป็นสำคัญ ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน และสุริทอง ศรีสะอาด (2530) ที่เห็นว่าบทบาทในการส่งเสริมวิชาชีพของสมาคมที่เด่นที่สุดคือการเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ในวงวิชาชีพ และจุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์ (2534) ที่พบว่าผู้บริหารสถาบันต้องการให้บรรณารักษ์พัฒนาหัวข้อความรู้ด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Thompson (1992) ที่พบว่าสมาชิกสมาคมห้องสมุดเฉพาะต้องการเนื้อหาเทคโนโลยีสมัยใหม่ (ร้อยละ 49.6)

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่า เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ห้องสมุดอัตโนมัติ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศ การจัดการและออกแบบฐานข้อมูล การใช้อินเทอร์เน็ต และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านเนื้อหาของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่า ห้องสมุดอัตโนมัติ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศและการใช้อินเทอร์เน็ต ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน ส่วนเนื้อหาด้านการจัดการและออกแบบฐานข้อมูล และความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกชมรมห้องสมุดเฉพาะ (ชพ.) มีความต้องการการจัดการและออกแบบฐานข้อมูลมากกว่าสมาชิกชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.)

สมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) มีความต้องการความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากกว่าสมาชิกชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.)

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดการและออกแบบฐานข้อมูล และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แตกต่างกันนั้น อาจเนื่องจากบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะต้องการความรู้ด้านการจัดการและออก

แบบฐานข้อมูลเพื่อใช้สร้างฐานข้อมูลของห้องสมุด ส่วนห้องสมุดโรงเรียนยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ ในขณะที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ และชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ชบอ.) ได้จัดการประชุมและอบรมในเรื่องนี้หลายครั้ง ดังนั้น สมาชิกชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ชบร.) จึงต้องการความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐาน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสมาชิกแต่ละระดับวุฒิการศึกษาพบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการเนื้อหาเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไปเรียนมาแล้วตามหลักสูตร ดังนั้น สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรีจึงต้องการเนื้อหาดังกล่าวมากเพื่อเพิ่มพูนความรู้

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสรุปได้ว่า

เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 2 เรื่องจาก 10 เรื่อง คือ การจัดการและออกแบบฐานข้อมูล และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 1 เรื่องจาก 10 เรื่อง คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

เนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการเนื้อหาด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

ข. เนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศ

สมาชิกต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศในระดับมาก 8 เรื่องจาก 10 เรื่อง คือ การค้นคืนสารสนเทศออนไลน์ ($\bar{X} = 4.17$) แหล่งสารสนเทศและบริการ ($\bar{X} = 4.15$) การค้นคืนสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.13$) การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ ($\bar{X} = 4.08$) การศึกษาความต้องการและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.84$) บริการวารสาร ($\bar{X} = 3.82$) การศึกษาผู้ใช้ ($\bar{X} = 3.80$) การประเมินระบบสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.74$) ระดับปานกลาง 2 เรื่อง คือ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่และบริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.54$ เท่ากัน)

การที่สมาชิกต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศในระดับมาก 8 เรื่องนี้อาจเป็นเพราะการบริการสารสนเทศมีเนื้อหาทันสมัยเพิ่มขึ้น ได้แก่ การค้นคืนสารสนเทศออนไลน์ การค้นคืนสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศและบริการ การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ การศึกษาความต้องการและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ บริการวารสาร การศึกษาผู้ใช้ และการประเมินระบบสารสนเทศ ทำให้สมาชิกต้องการเพิ่มพูนความรู้และปรับปรุงทักษะในการให้บริการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศในระดับมาก นอกจากนี้การพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสารอย่างรวดเร็วทำให้มีความต้องการการพัฒนาการศึกษาต่อเนื่องและการพัฒนาที่กระทบต่อทรัพยากรรวมทั้งวิธีการบริการและมีอิทธิพลต่อการอบรมทุกระดับอาชีพ (Nicholson, 1993 : 262-263) ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ชูติมา สัจจามันท์ (2537) ที่พบว่าสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ได้จัดประชุมทางวิชาการเรื่อง บริการสารสนเทศใน พ.ศ. 2536 และหัวข้อการประชุม พ.ศ. 2527 - พ.ศ. 2536 มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับบริการสารสนเทศจำนวน 3 หัวข้อ ภาวดี รัตนอุดม (2527) ที่พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนต้องการเนื้อหาการบริการของห้องสมุดประชาชนและบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า สอดคล้องกับวัลย์ลักษณ์ นนท์มะลิ (2531) ที่พบว่าเนื้อหาที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการในระดับมาก คือ บริการข้อสนเทศที่ทันสมัยและบริการเลือกและเผยแพร่ข้อสนเทศ และพิศเพลิน มณีวรรณ (2534) ที่พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่ไม่มีวุฒิการศึกษาต้องการเนื้อหาด้านการบริการมากกว่าบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่า เนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่และบริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่าเนื้อหาเรื่องบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ และบริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า เนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศที่สมาชิกที่มีวุฒิ

การศึกษาต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การค้นคืนสารสนเทศ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์และบริการวารสาร และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศของสมาชิกแต่ละระดับวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการค้นคืนสารสนเทศ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ และบริการวารสารมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการค้นคืนสารสนเทศ มากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิต่ำกว่า

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการการค้นคืนสารสนเทศ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ และบริการวารสารของสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรีมากกว่าสมาชิกวุฒิปริญญาโทขึ้นไป อาจเป็นเพราะความรู้เรื่องการค้นคืนสารสนเทศนี้สืบเนื่องต่อจากงานบริการจึงต้องการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น ส่วนบริการห้องสมุดเคลื่อนที่นั้นไม่ค่อยมีห้องสมุดดำเนินการและเป็นเรื่องเฉพาะด้าน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า เนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ การค้นคืนสารสนเทศ การประเมินระบบสารสนเทศ และการศึกษาผู้ใช้ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการบริการและเผยแพร่สารสนเทศ การประเมินระบบสารสนเทศ การศึกษาผู้ใช้มากกว่าสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการค้นคืนสารสนเทศ มากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง และสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศในหัวข้อต่าง ๆ มากกว่าสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศของกิจกรรมวิชาการสามารถสรุปได้ว่า

เนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาด้านการบริการสารสนเทศที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกัน มี 4 เรื่องจาก 10 เรื่อง คือ การค้นคืนสารสนเทศ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ และบริการวารสาร

เนื้อหาด้านการบริการสาธารณสุขที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการแตกต่างกันมี 4 เรื่องจาก 10 เรื่อง คือ การบริการและเผยแพร่สาธารณสุข การค้นคืนสาธารณสุข การประเมินระบบสาธารณสุข และการศึกษาผู้ใช้

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการเนื้อหาด้านการบริการสาธารณสุขของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

ค. เนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด

สมาชิกต้องการเนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดในระดับมากที่สุด 5 เรื่อง คือ ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากร ($\bar{X} = 3.93$) การอนุรักษ์ทรัพยากรห้องสมุด ($\bar{X} = 3.75$) การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ($\bar{X} = 3.71$) การคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุด ($\bar{X} = 3.65$) และการจำหน่ายออก ($\bar{X} = 3.63$)

การที่สมาชิกต้องการเนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดในระดับมากที่สุด 5 เรื่องทั้งหมด อาจเป็นเพราะการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดเป็นงานเทคนิคที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานห้องสมุด ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับซุติมา สัจจันันท์ (2528) ที่พบว่าเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ของสมาคมเกี่ยวกับทรัพยากรและงานเทคนิคของห้องสมุดมีจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 25.71) และ Swanson (1998) ที่พบว่าผู้เชี่ยวชาญสื่อห้องสมุดโรงเรียนต้องการการศึกษาต่อเนื่องในด้านการพัฒนาทรัพยากร

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่าเนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุด และการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่า เนื้อหาเรื่องการคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุด และการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าเนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ได้แก่ การคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุด การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด และการจำหน่ายออกและเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาของสมาชิกแต่ละระดับวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุด การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด และการจำหน่ายออกมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากร
ห้องสมุดของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า เนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด
ที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่
ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรและเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหา
ด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องความร่วมมือในการ
พัฒนาทรัพยากรมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเรื่องความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรของสมาชิก
กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไปมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง อาจเป็นเพราะสมาชิกกลุ่ม
ที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไปสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือและศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ
ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากร

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการเนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด
สามารถสรุปได้ว่า

เนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความ
ต้องการไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการ
แตกต่างกันมี 3 เรื่องจาก 5 เรื่อง คือ การคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุด การจัดหาทรัพยากรห้องสมุดและการ
จำหน่ายออก

เนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม
มีความต้องการแตกต่างกันมี 1 เรื่องจาก 5 เรื่อง คือ ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากร

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า **สมาชิกมีความต้องการเนื้อหาด้านการพัฒนาทรัพยากร
ห้องสมุดของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และ
ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน**

ง. เนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด

สมาชิกต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดในระดับมากที่สุด 6 เรื่อง คือ
การทำดัชนีและสาระสังเขป ($\bar{X} = 3.77$) การจัดระบบทรัพยากร (การจัดหมวดหมู่ทรัพยากร) ($\bar{X} = 3.76$)
การวิเคราะห์เรื่อง ($\bar{X} = 3.75$) การจัดการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.71$) การทำรายการวัสดุตี
พิมพ์ ($\bar{X} = 3.70$) และการทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.64$)

การที่สมาชิกต้องการเนื้อหาเหล่านี้ เพราะเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดเป็นงานเทคนิคที่สำคัญของห้องสมุด ดังนั้นสมาชิกจึงต้องการความรู้ด้านนี้มาก ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับณรงค์ บ่อมบุปผา (2518) ที่พบว่าผู้เข้ารับการอบรมวิชาการศึกษาศาสตร์นำหัวข้อการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของดิวอไปใช้ในระดับมาก จูรี อุคุภรัตน์ (2521) ที่พบว่าผู้ผ่านการอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะนำความรู้และทักษะในหมวดวิชาการจัดหมู่และทำบัตรรายการไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก ชุตินา สัจจามันท์ (2528) ที่พบว่าเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ของสมาคมเกี่ยวกับทรัพยากร และงานเทคนิคของห้องสมุดมีจำนวนสูงสุด (ร้อยละ 25.71) ภารดี รัตนอุดม (2527) ที่พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนต้องการศึกษาเนื้อหาด้านการจัดหมู่และทำบัตรรายการด้วย พิศเพลิน มณีวรรณ (2534) ที่พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่ไม่มีวุฒิต้องการเพิ่มพูนเนื้อหาความรู้ด้านงานเทคนิคมากกว่าบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ และมาลินี แสงแก้ว (2534) ที่พบว่าเจ้าหน้าที่ห้องสมุดต้องการเนื้อหาด้านการจัดหมู่และทำบัตรรายการในระดับมาก

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่า เนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การทำรายการวัสดุตีพิมพ์ การจัดระบบทรัพยากร (การจัดหมวดหมู่ทรัพยากร) และการทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่า การทำรายการวัสดุตีพิมพ์ การจัดระบบทรัพยากร (การจัดหมวดหมู่ทรัพยากร) และการทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การทำรายการวัสดุตีพิมพ์ การจัดระบบทรัพยากร (การจัดหมวดหมู่ทรัพยากร) การทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ การวิเคราะห์เรื่อง การจัดการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และการทำดัชนีและสารสังเขป และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิก แต่ละระดับวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกที่มีวุฒิปริญญาตรี ต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดทุกเรื่องมากกว่าสมาชิกที่มีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า เนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ การทำรายการวัสดุตีพิมพ์ การวิเคราะห์เรื่อง การจัดการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และ

การทำดัชนีและสาระสังเขป และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการทำรายการวัสดุตีพิมพ์ การจัดการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และการทำดัชนีและสาระสังเขปมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการวิเคราะห์เรื่องมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง และสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของกิจกรรมวิชาการ สามารถสรุปได้ว่า

เนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันทั้ง 6 เรื่อง คือ การทำรายการวัสดุตีพิมพ์ การจัดระบบทรัพยากร (การจัดหมวดหมู่ทรัพยากร) การทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ การวิเคราะห์เรื่อง การจัดการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และการทำดัชนีและสาระสังเขป

เนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความต้องการแตกต่างกันมี 4 เรื่องจาก 6 เรื่อง คือ การทำรายการวัสดุตีพิมพ์ การวิเคราะห์เรื่อง การจัดการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และการทำดัชนีและสาระสังเขป

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า **สมาชิกมีความต้องการเนื้อหาด้านการวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน**

จ. เนื้อหาด้านการบริหารงาน

สมาชิกต้องการเนื้อหาด้านการบริหารงานในระดับมาก 6 เรื่องจาก 8 เรื่องคือ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ($\bar{X} = 4.12$) การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ ($\bar{X} = 3.90$) การวางแผนและกำหนดนโยบาย ($\bar{X} = 3.81$) การจัดการบุคลากร ($\bar{X} = 3.77$) การตลาดและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.68$) และการจัดการงบประมาณ ($\bar{X} = 3.67$) ระดับปานกลาง 2 เรื่อง คือ อาคารห้องสมุดและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.55$) และการบริหารงานจดหมายเหตุ ($\bar{X} = 3.09$)

การที่สมาชิกต้องการเนื้อหาเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุด การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ การวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดการบุคลากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด

และการจัดการงบประมาณในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการบริหารงานเพื่อให้ห้องสมุดสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับภารตี รัตนอุดม (2527) ที่พบว่าเนื้อหาที่บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนต้องการคือการบริหารงานห้องสมุดประชาชน อนงค์ วรคุณพิเศษ (2527) ที่พบว่าเนื้อหาที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะต้องการศึกษาเพิ่มเติมมากที่สุด คือ การบริหารงานห้องสมุด จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์ (2534) ที่พบว่าผู้บริหารสถาบันต้องการให้บรรณารักษ์พัฒนาหัวข้อความรู้ด้านงานบริหารมากที่สุด และพิศเพลิน มณีวรรณ (2534) ที่พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งไม่มีวุฒิต้องการเพิ่มพูนเนื้อหาด้านงานบริหารมากกว่าบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ และ Thompson (1992) ที่พบว่าสมาชิกสมาคมห้องสมุดเฉพาะต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการห้องสมุด การเงินและงบประมาณ และการพัฒนาบุคลากร

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการบริหารงานของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจากเกณฑ์ตามซมรมที่สังกัดพบว่าเนื้อหาด้านการบริหารงานที่สมาชิกซมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ และอาคารห้องสมุดและอุปกรณ์ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเรื่องการจัดการห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ และอาคารห้องสมุดและอุปกรณ์ของสมาชิกแต่ละซมรมเป็นรายคู่พบว่า เนื้อหาเรื่องการจัดการห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน ส่วนอาคารห้องสมุดและอุปกรณ์พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกซมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ซมร.) มีความต้องการเนื้อหาเรื่องอาคารห้องสมุดและอุปกรณ์มากกว่าสมาชิกซมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ซบอ.)

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเรื่องอาคารห้องสมุดและอุปกรณ์ของสมาชิกซมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน (ซมร.) มากกว่าสมาชิกซมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ซบอ.) อาจเป็นเพราะห้องสมุดโรงเรียนบางแห่งยังไม่มีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศและอุปกรณ์ที่ทันสมัย ดังนั้นจึงมีความต้องการความรู้เรื่องนี้มากกว่าสมาชิกซมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา (ซบอ.) ซึ่งห้องสมุดมีอาคารเป็นเอกเทศและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเป็นส่วนใหญ่

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการบริหารงานของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจากเกณฑ์ตามวุฒิการศึกษาพบว่า เนื้อหาด้านการบริหารงานที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการไม่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาด้านการบริหารงานของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจากเกณฑ์ตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า เนื้อหาด้านการบริหารงานที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดการบุคลากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด และความร่วมมืระหว่างห้องสมุด และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเหล่านี้ของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการวางแผนและกำหนดนโยบายและการจัดการบุคลากรมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง และสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องการตลาดและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง และสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมากกว่าสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเรื่องการวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดการบุคลากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างห้องสมุดของสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มากกว่าสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ อาจเป็นเพราะเนื้อหาเรื่องการวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดการบุคลากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอื่น ๆ ทำให้ความต้องการแตกต่างกัน ส่วนความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป ต้องการมากกว่าสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ แสดงถึงการมีส่วนร่วมในความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการเนื้อหาด้านการบริหารงานของกิจกรรมวิชาการสามารถสรุปได้ว่า

เนื้อหาด้านการบริหารงานที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการแตกต่างกันมี 1 เรื่องจาก 8 เรื่อง คือ อาคารห้องสมุดและอุปกรณ์

เนื้อหาด้านการบริหารงานที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาด้านการบริหารงานที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการแตกต่างกันมี 4 เรื่องจาก 8 เรื่อง คือ การวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดการบุคลากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดและความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการเนื้อหาด้านการบริหารงานของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

จ. ด้านเนื้อหาอื่น ๆ

สมาชิกต้องการเนื้อหาอื่น ๆ ในระดับมาก 5 เรื่อง จาก 7 เรื่อง คือ การเขียนผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.84$) การวิจัย ($\bar{X} = 3.75$) การผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.73$) ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.70$) และการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.64$) ระดับปานกลาง 2 เรื่อง คือ สถิติและลิขสิทธิ์ ($\bar{X} = 3.48$ เท่ากัน)

สมาชิกทุกชมรม ทุกวุฒิมการศึกษ และทุกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการเนื้อหาในระดับมากลำดับแรกตรงกัน คือ การเขียนผลงานทางวิชาการ ส่วนการวิจัย การผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ ภาษาต่างประเทศ และการสื่อสารในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Thompson (1992) ที่สมาชิกสมาคมห้องสมุดเฉพาะต้องการเนื้อหาเรื่องการจัดการทั่วไป (การสื่อสาร เป็นต้น) การที่สมาชิกต้องการเนื้อหาเรื่องเขียนผลงานทางวิชาการและการวิจัย อาจเป็นเพราะเนื้อหาเหล่านี้สามารถนำไปพัฒนาสถานภาพของตนและเพิ่มพูนความรู้ นอกจากนี้ความรู้ด้านการผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ เป็นประโยชน์ในการผลิตสื่อ การเรียนและการสอนและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด ส่วนภาษาต่างประเทศและการสื่อสารนั้น สมาชิกสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในยุคทางด่วนสารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็วซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ ของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่าเนื้อหาอื่น ๆ ที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ กัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเรื่องการผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ พบว่าเนื้อหาเรื่องการผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ ของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามวุฒิมการศึกษพบว่า เนื้อหาอื่น ๆ ที่สมาชิกที่มีวุฒิมการศึกษต่าง ๆ ต้องการไม่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ ของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่าเนื้อหาอื่น ๆ ที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเขียนผลงานทางวิชาการ การวิจัย สถิติ ลิขสิทธิ์ และภาษาต่างประเทศ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเหล่านี้ของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง มีความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ เรื่องการเขียนผลงานทางวิชาการมากกว่าสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ เรื่องการเขียนผลงานทางวิชาการ การวิจัย และลิขสิทธิ์มากกว่าสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ เรื่องสถิติ และภาษาต่างประเทศมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง และสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการเนื้อหาเรื่องเขียนผลงานทางวิชาการ การวิจัย สถิติ ลิขสิทธิ์ และภาษาต่างประเทศของสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มากกว่าสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ อาจเป็นเพราะสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไปต้องการนำมาใช้ในการพัฒนาสถานภาพของตนเองซึ่งต้องวิจัยเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องการเนื้อหาเรื่องเขียนผลงานทางวิชาการ การวิจัย และสถิติมากกว่าสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ

ส่วนเนื้อหาเรื่องลิขสิทธิ์ และภาษาต่างประเทศนั้นเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สารสนเทศอย่างรวดเร็วทำให้บรรณารักษ์ต้องเพิ่มพูนความรู้เพิ่มขึ้นและภาษาในการติดต่อมากขึ้น

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ ของกิจกรรมวิชาการ สามารถสรุปได้ว่า

เนื้อหาอื่น ๆ ที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาอื่น ๆ ที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาอื่น ๆ ที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการแตกต่างกัน

มี 5 เรื่องจาก 7 เรื่อง คือ การเขียนผลงานทางวิชาการ การวิจัย สถิติ ลิขสิทธิ์ และภาษาต่างประเทศ

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการเนื้อหาอื่น ๆ ของกิจกรรมวิชาการ ที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

2.3 ความต้องการด้านสถานที่ของกิจกรรมวิชาการ

ก. สถานที่จัดกิจกรรมวิชาการ

สมาชิกต้องการสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการในระดับมาก 2 แห่งจาก 3 แห่ง คือ ในกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 4.26$) และในต่างจังหวัด ($\bar{X} = 3.86$) ส่วนสมาชิกต้องการในระดับปานกลาง คือ ในภาคต่าง ๆ หมุนเวียนกันไป ($\bar{X} = 2.89$)

สมาชิกที่ต้องการให้จัดกิจกรรมในต่างจังหวัดจำนวน 35 คน ระบุจังหวัดที่ต้องการดังนี้ เชียงใหม่ (15 คน) สงขลา (5 คน) ชลบุรี (4 คน) และขอนแก่น เชียงราย นครนายก นครราชสีมา นครสวรรค์ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง อุดรธานี อุบลราชธานี และจังหวัดที่ใกล้กรุงเทพฯ (แห่งละ 1 คน) ส่วนสมาชิกที่ระบุภาคต่าง ๆ หมุนเวียนกันไปมี 5 คน ซึ่งระบุเฉพาะภาคเหนือ

สมาชิกทุกชมรม ทุกวุฒิการศึกษา และทุกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการในระดับมาก คือ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Chutima Sacchanand (1984) ที่พบว่าการประชุมสามัญประจำปีของสมาคม พ.ศ. 2516 - พ.ศ. 2525 จัดอยู่ใน กรุงเทพฯ และชุตินา สัจจานันท์ (2537) ที่รายงานว่าการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. 2527-2536 จัดใน กรุงเทพมหานคร 9 ครั้ง (ร้อยละ 90.00) ณรงค์ ป้อมนุปลา (2518) ที่พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่า สถานที่จัดอบรมอยู่ในกรุงเทพฯ มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับอัญญาณี คล้ายสุบรรณ (2522) ที่สมาชิกมีความเห็นว่าควรจัดการประชุมสามัญประจำปีทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่า สถานที่จัดกิจกรรมที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ในภาคต่าง ๆ หมุนเวียนกันไป และในต่างจังหวัดและเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่าไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า สถานที่จัดกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ในต่างจังหวัด และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านสถานที่ในต่างจังหวัดของสมาชิกแต่ละวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่าไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า สถานที่จัดกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการสามารถสรุปได้ว่า

สถานที่จัดกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ วุฒิการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการด้านสถานที่จัดกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ข. สถานที่จัดทัศนศึกษา

สมาชิกต้องการสถานที่จัดทัศนศึกษาในระดับมาก 2 เส้นทางจาก 3 เส้นทาง คือ ในกรุงเทพมหานคร ($\bar{X} = 3.86$) และในต่างจังหวัด ($\bar{X} = 3.72$) และต้องการให้จัดในต่างประเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$)

สมาชิกที่ต้องการให้จัดทัศนศึกษาในต่างจังหวัดจำนวน 15 คน ระบุจังหวัดที่ต้องการดังนี้ เชียงใหม่ (4 คน) สงขลา (2 คน) และขอนแก่น จันทบุรี ชุมพร ตราด นครปฐม นครศรีธรรมราช มหาสารคาม ราชบุรี และลำพูน (แห่งละ 1 คน)

ส่วนสมาชิกที่ต้องการให้จัดทัศนศึกษาในต่างประเทศจำนวน 43 คน ระบุประเทศที่ต้องการ ดังนี้ นิวซีแลนด์ (10 คน) สหรัฐอเมริกา (8 คน) ออสเตรเลีย (7 คน) สิงคโปร์ (6 คน) ญี่ปุ่น (5 คน) มาเลเซีย และอังกฤษ (แห่งละ 2 คน) และแคนาดา จีน และสวีเดน (แห่งละ 1 คน)

สมาชิกทุกชมรม ทุกวุฒิการศึกษา และทุกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการสถานที่จัดทัศนศึกษา ในระดับมาก คือ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับชุดิมา สัจจามันท์ (2537) ที่พบว่าสมาคมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยฯ จัดทัศนศึกษาในกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนสูงสุด 20 เส้นทาง (ร้อยละ 58.82)

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาของสมาชิก จำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่า สถานที่จัดทัศนศึกษาที่สมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ในกรุงเทพมหานคร และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาในกรุงเทพมหานครของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่า ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาของสมาชิก จำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า สถานที่จัดทัศนศึกษาที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ในต่างจังหวัดและเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาในต่างจังหวัดของสมาชิกแต่ละระดับวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่พบว่าไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาของสมาชิก จำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า สถานที่จัดทัศนศึกษาที่สมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ในต่างประเทศ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาในต่างประเทศของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 3)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาในต่างประเทศมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง และสมาชิกกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษาในต่างประเทศของสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไปมากกว่าสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ อาจเป็นเพราะสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไปเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษาของสมาคมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยฯ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี จึงมีประสบการณ์ด้านทัศนศึกษาในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัดแล้ว จึงต้องการไปทัศนศึกษาในต่างประเทศบ้างเพื่อได้รับความรู้และประสบการณ์แตกต่างไปจากเดิม

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการด้านสถานที่จัดทัศนศึกษา สามารถสรุปได้ว่า สถานที่จัดทัศนศึกษาที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

สถานที่จัดทัศนศึกษาที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน
 สถานที่จัดทัศนศึกษาที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการแตกต่างกันมี 1 เส้นทางจาก 3 เส้นทาง คือ ในต่างประเทศ
 ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สมาชิกมีความต้องการสถานที่จัดทัศนศึกษาที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏว่า สอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

2.4 ความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการ

สมาชิกต้องการช่วงเวลาจัดกิจกรรมวิชาการในระดับมาก 2 ช่วงจาก 4 ช่วง คือ 3 วัน ($\bar{X} = 3.84$) และ 1 วัน ($\bar{X} = 3.61$) ระดับปานกลาง 2 ช่วง คือ 5 วัน ($\bar{X} = 2.81$) และครึ่งวัน ($\bar{X} = 2.65$)

ช่วงอื่น ๆ มีผู้ระบุช่วงเวลา 18 คน คือ จำนวน 2 วัน (19 คน) ช่วงเวลาสั้นกับเนื้อหา (7 คน) และช่วงเวลาตามความเหมาะสม (2 คน)

สมาชิกต้องการช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการในระดับมาก 2 ช่วงคือ 3 วัน และ 1 วัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ อนงค์ วรคุณพิเศษ (2527) ที่พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต้องการช่วงเวลา 3-5 วัน และ Swanson (1988) ที่พบว่าผู้เชี่ยวชาญสื่อห้องสมุดโรงเรียนมัรัฐเท็กซัส มีความต้องการช่วงเวลาจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง 1 วัน หรือ 2 วัน แต่ไม่สอดคล้องกับ อัญญาณี คล้ายสุบรรณ (2522) ที่สมาชิกต้องการช่วงเวลาไม่เกิน 5 วัน และ Chutima Sacchanand (1984) ที่พบว่าสมาชิกต้องการช่วงเวลาอย่างน้อย 5 วัน และภารดี รัตนอุดม (2527) ที่พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนต้องการช่วงเวลา 5-7 วัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามชมรมที่สังกัดพบว่าช่วงเวลาที่มีสมาชิกชมรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ 3 วัน และ 5 วัน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านช่วงเวลาของสมาชิกแต่ละชมรมเป็นรายคู่พบว่าช่วงเวลา 3 วัน และ 5 วัน ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าช่วงเวลาที่มีสมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ต้องการไม่แตกต่างกัน

ในการทดสอบความแตกต่างของระดับความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการของสมาชิกจำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า ช่วงเวลาที่มีสมาชิกกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ 3 วันและเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการด้านช่วงเวลา 3 วันของสมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่เป็นรายคู่ พบว่า (ภาคผนวก ก ตารางที่ 4)

สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไป มีความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการ 3 วัน มากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง

การที่ค่าเฉลี่ยความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการ 3 วัน ของสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้ง ขึ้นไป มากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง อาจเป็นเพราะสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรม 6 ครั้งขึ้นไปต้องการช่วงเวลาที่ไม่นานนัก เพราะทำให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้หลายประเภท ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการสามารถสรุปได้ว่า

ช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกสังกัดชมรมประเภทต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน
 ช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาต่าง ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน
 ช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการที่สมาชิกแต่ละกลุ่มความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการแตกต่างกันมี 1 ช่วงจาก 4 ช่วง คือ 3 วัน

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า **สมาชิกมีความต้องการด้านช่วงเวลาของกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสมาคมแตกต่างกันตามประเภทชมรมที่สังกัด วุฒิการศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม** ปรากฏว่าสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ และชมรมต่าง ๆ ของสมาคม ในการวางแผนจัดกิจกรรมวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในด้านต่อไปนี้

1. ด้านรูปแบบ ควรจัดรูปแบบของกิจกรรมวิชาการหลาย ๆ รูปแบบดังนี้

1.1 การผลิตสื่อ

- สื่อตีพิมพ์ ส่งเสริมการผลิตวารสารวิชาการ ข่าวสาร และหนังสือวิชาการที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวารสารของสมาคมซึ่งสมาชิกมีความต้องการมากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ ควรมีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่าและออกตรงเวลา
- สื่อไม่ตีพิมพ์ จัดหาหรือผลิตวีดิทัศน์ เพื่อให้การศึกษาและใช้ในการฝึกอบรมแก่สมาชิก
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สร้าง Homepage ของสมาคมเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศและให้การศึกษาต่อเนื่องแก่สมาชิก รวมถึงการเผยแพร่กิจกรรมและประชาสัมพันธ์สมาคม

1.2 การอบรม ควรจัดการอบรมอย่างสม่ำเสมอ และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ข่าวสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ของสมาคม เพื่อช่วยให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมได้มากขึ้น

1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ควรจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อที่ต้องการส่งเสริมทักษะของบรรณารักษ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

1.4 การบรรยายและการอภิปราย การสัมมนา และการส่งเสริมด้านวิจัย ควรจัดในหัวข้อที่เป็นที่สนใจและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และจัดทำสำเนากิจกรรมในรูปแบบโปสเตอร์ทัศนวัสดุ

2. ด้านเนื้อหา ควรเน้นเรื่องต่อไปนี้

2.1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในเรื่องห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดอัตโนมัติ การใช้อินเทอร์เน็ต ช่างงานและเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานสารนิเทศ เทคโนโลยีมัลติมีเดีย การจัดการและออกแบบฐานข้อมูล การวิเคราะห์และออกแบบระบบ และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2.2 การบริการสารสนเทศ ในเรื่องการค้าค้นคืนสารนิเทศออนไลน์ แหล่งสารสนเทศและบริการการค้าค้นคืนสารนิเทศ การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ การศึกษาความต้องการและพฤติกรรมความต้องการสารสนเทศ บริการวารสาร การศึกษาผู้ใช้ การประเมินระบบสารสนเทศ การผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ ภาษาต่างประเทศ และการสื่อสาร เป็นต้น

2.3 การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด ในเรื่องความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากร การอนุรักษ์ทรัพยากรห้องสมุด การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด การคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุด และการจำหน่ายออก เป็นต้น

2.4 การวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด ในเรื่องการทำดัชนีและสาระสังเขป การจัดระบบทรัพยากร (การจัดหมวดหมู่ทรัพยากร) การวิเคราะห์เรื่อง การจัดการวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การทำรายการวัสดุตีพิมพ์ และการทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ เป็นต้น

2.5 การบริหารงาน ในเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุด การจัดห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ การวางแผนและกำหนดนโยบาย การจัดการบุคลากร การตลาดและการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด การจัดการงบประมาณ การวิจัยและการเขียนผลงานทางวิชาการ เป็นต้น

3. ด้านสถานที่

สถานที่จัดกิจกรรมวิชาการและทัศนศึกษาควรจัดในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัดเป็นครั้งคราว เช่น เชียงใหม่ และสงขลา เป็นต้น

4. ด้านช่วงเวลา

ช่วงเวลาจัดกิจกรรมวิชาการควรเป็น 3 วัน และ 1 วัน โดยวางแผนจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ตลอดปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมวิชาการของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ในภาพรวมและกิจกรรมเฉพาะประเภทช่วงทุก 5 ปี เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบเป็นแนวทางจัดกิจกรรมต่อไป
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมวิชาการของชมรมในสังกัดสมาคมทุกชมรมในภาพรวมและกิจกรรมเฉพาะประเภท